

Aanwijzingen beeldende kunst

Bij een bezoek aan een museum beschrijf je eerst wat voor soort collectie dit museum vooral toont. Kies daarna 2 kunstwerken die je gaat bespreken. Maak een duidelijke schets of maak een foto van deze 2 kunstwerken. Deze aanwijzingen kun je gebruiken bij punt 3 van je verslag

Titel

Maker

Jaartal

Kunststroming

I Vorm

1. Zijn er overeenkomsten tussen het kunstwerk en de zichtbare werkelijkheid? Is het kunstwerk

- Realistisch? (geheel overeenkomstig de werkelijkheid)
- Geabstraheerd of figuratief? (deels overeenkomstig de werkelijkheid)
- Abstract of non-figuratief? (geen overeenkomst met de werkelijkheid)

2. Is het kunstwerk tweedimensionaal of driedimensionaal?

3. Met welk materiaal en welke techniek is het tweedimensionale kunstwerk gemaakt?

4. Met welk materiaal en welke techniek is het driedimensionale kunstwerk gemaakt?

5. Is het driedimensionale kunstwerk

- Gehakt?
- Gemodelleerd (en daarna gegoten)?
- Geassembleerd?
- Anders, namelijk.....

6. Welke beeldende middelen heeft de maker gebruikt?

II Inhoud

7. Waar gaat dit kunstwerk volgens jou over?

8. Levert de titel eventueel een aanwijzing voor je interpretatie?

9. Met welke reden denk je dat de kunstenaar dit werk heeft gemaakt?

10. Wil hij zijn mening of een bepaald idee overbrengen? Zo ja, welke mening of welk idee?

III Functie

11. Wat is volgens jou de functie van het kunstwerk? Is het bedoeld als

- Anekdote? (ter illustratie van een verhaal of gebeurtenis)
- Decoratie? (om van te genieten zonder bijbedoelingen)
- Oproep tot eigen interpretatie? (stimuleert de beschouwer zelf over het onderwerp na te denken en daar een mening over te vormen)
- Provocatie? (bedoelt om de toeschouwer wakker te schudden)
- Uiting van persoonlijke gevoelens en gedachten van de maker?
- Onderzoek naar de eigen kunstvorm? (l'art pour l'art)
- Meditatie?
- 'ter leren en vermaak'

12. Is het kunstwerk voor dezelfde plek of gelegenheid gemaakt als je nu ziet? Zo nee, waar is het in eerste instantie voor gemaakt?

Beeldende middelen

'Ik rotzooi maar een beetje an.'

Deze uitspraak van Karel Appel (1921 – 2006) stond in *Vrij Nederland* naar aanleiding van de film die Jan Vrijman in 1961 over de kunstenaar maakte.

Hoewel een enkele kunstenaar het tegendeel beweert, doen de meeste niet zo maar wat.

Bewust of onbewust proberen ze in hun kunstwerk de kijker te sturen. Daartoe staat de kunstenaar een hele serie aan **beeldende middelen** ter beschikking. Heel belangrijk zijn:

Materiaalgebruik. De materialen die de kunstenaar heeft gekozen. Met witte watjes kun je beter het gevoel van wolven verbeelden dan met lood of steen.

Techniek. De discipline en techniek die de kunstenaar heeft gekozen. Zo heeft potlood op papier een ander effect dan een flitsende video.

Ook de volgende beeldende middelen bepalen hoe een kunstwerk op de toeschouwer overkomt:

- Vorm.** De gebruikte vormen zijn herkenbaar (figuratief) of juist niet (abstract), organisch of geometrisch.
- Lijn.** Een kunstwerk is meer vanuit lijnen of vanuit een vorm opgebouwd.
- Kleur.** Monochroom (één kleur overheerst) of polychroom (meerdere kleuren gebruikt), somber of vrolijk.
- Licht.** Het soort licht en de richting waaruit het komt (binnen of buiten het kunstwerk zelf).
- Ritme.** Een herhaling van vorm, lijn, kleur, of licht.
- Perspectief / dieptewerking.** De mate waarin er diepte of perspectief valt waar te nemen.
- Compositie.** De hoofdstructuur van het kunstwerk. De compositie is de optelsom van vorm, lijn, kleur, licht, ritme en dieptewerking.
- Tijd.** De tijd die het kost om het kunstwerk te bekijken. Soms lukt dat in één oogopslag, soms neemt het meer tijd in beslag. Denk aan videokunst.
- Textuur.** De structuur van de 'huid', dat wil zeggen het oppervlak van het kunstwerk.

Bovenstaande punten gaan over hoe het werk eruitziet. Wil je het kunstwerk beter begrijpen, dan moet je ook nadenken over de **inhoud** en de **functie**. Je vraagt je daarbij af waar het kunstwerk over gaat en wat voor doel het heeft (decoratie, mening geven, eigen wereld scheppen, gevoelens uiten). Soms is het heel moeilijk om vorm, inhoud en functie uit elkaar te halen. Dan lijken ze wel samen te vallen. In dat geval heb je te maken met een goed of sterk kunstwerk.